

Sporcu Kimliğinin Sporcu Yaratıcılığına Etkisi: Bayrak Futbolcuları Üzerine Bir Araştırma

The Effect of Athlete Identity on Athlete Creativity: A Research on Flag Football Players

Nuri Berk GÜNGÖR¹, Alptuđ SOYER², řenol YANAR³

¹Balıkesir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Spor Yöneticiliđi Bölümü, Balıkesir
· nuriberkgungor@gmail.com · ORCID > 0000-0002-6579-9146

²Niđe Ömer Halisdemir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Niđe
· alptug.soyer1@gmail.com · ORCID > 0000-0002-7149-6897

³Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, İzmir
· senol.yanar@deu.edu.tr · ORCID > 0000-0001-9052-9036

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliř Tarihi/Received: 21 Eylül/September 2024

Kabul Tarihi/Accepted: 28 Mayıs/May 2025

Yıl/Year: 2025 | **Cilt – Volume:** 16 | **Sayı – Issue:** 2 | **Sayfa/Pages:** 227-237

Atıf/Cite as: Güngör, N. B., Soyer, A., Yanar, ř. "Sporcu Kimliğinin Sporcu Yaratıcılığına Etkisi: Bayrak Futbolcuları Üzerine Bir Araştırma" Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 16(2), Ağustos 2025: 227-237.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Alptuđ SOYER

Yazar Notu/Author Note: Bu çalışma ERPA International Congresses on Education 2023 sunulan özet bildiriden üretilmiřtir.

Etik Kurul Beyanı/Ethics Committee Approval: "Araştırma için Balıkesir Üniversitesi Sosyal ve Beřeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiđi Kurulu'ndan 02.11.2023 tarihli ve E-19928322-100-313577 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır."

SPORCU KİMLİĞİNİN SPORCU YARATICILIĞINA ETKİSİ: BAYRAK FUTBOLCULARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de son zamanlarda gelişim ve değişim göstermekte olan bayrak futbolu ile ilgilenen sporcuların kimlik olgularının sporcu yaratıcılık düzeylerine etkisini tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu, ülkemizin farklı bölgelerinde ikamet eden bayrak futbolu branşını icra etmekte olan 108’i (%48.2) kadın, 116’sı (%51.8) erkek sporcu oluşmaktadır. Araştırmada katılımcıların sporcu kimliği ve sporcu yaratıcılığı düzeylerinin tespit edilebilmesi amacıyla Brewer ve Cornelius (2001) tarafından geliştirilen Öztürk ve Koca (2013) tarafından Türk Kültürü’ne uyarlaması yapılan Sporcu Kimliği Ölçeği ve Güngör ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilen Sporcular için Yaratıcılık Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların sporcu kimliği olguları ve sporcu yaratıcılığı düzeyleri ortalamanın üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Sporcu kimliği ve sporcu yaratıcılığının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmamaktadır. Buna ek olarak; sporcu kimliğinin bileşenlerinden olan sosyal kimlik, sınırlanmış ve olumsuz duyusallığın sporcu yaratıcılığı özelliğini %20 oranında açıklama gücüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca örneklem grubunun takım ve bireysel sporcularla çeşitlendirilerek sporcu yaratıcılığı ve sporcu kimliği ile ilgili araştırmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu Yaratıcılığı, Bayrak Futbolu, Sporcu Kimliği.

THE EFFECT OF ATHLETE IDENTITY ON ATHLETE CREATIVITY: A RESEARCH ON FLAG FOOTBALL PLAYERS

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the effect of identity facts of athletes interested in flag football, which has been developing and changing recently in Türkiye, on athlete creativity levels. The study group of the research consists of 108 (48.2%) female and 116 (51.8%) male athletes who live in different regions of our country and practice flag football. In order to determine the participants’ athlete identity and athlete creativity levels in the study, the Athlete Identity Scale developed by Brewer and Cornelius (2001), adapted to Turkish Culture by Öztürk and Koca (2013), and the Creativity Scale for Athletes developed by Güngör et al. (2020) were used. It was determined that the participants’ athlete identity phenomena and athlete creativity levels were above average. It was concluded that

athlete identity and athlete creativity do not differ according to the gender variable. In addition; It has been determined that social identity, limited and negative affectivity, which is one of the components of athlete identity, has the power to explain athlete creativity by 20%. It is also recommended to conduct research on athlete creativity and athlete identity by diversifying the sample group with team and individual athletes.

Keywords: Athlete Creativity, Flag Football, Athlete Identity.

GİRİŞ

Bireylerin doğumuyla beraber kendisini sorgulamasıyla kimlik kavramı ortaya çıkmaktadır. Kişilerin özelliklerinin tamamını kapsayan, bireylerin kendilerini nasıl tanımladığı aynı zamanda toplum tarafından nasıl tanımlandığı gibi süreçleri içeren süreç kimlik olarak tanımlanmaktadır (Aşkın, 2007). Kimlik, bireyin kendisi ile gurur duyduğu gurur duyduğu veya sosyal çevresi tarafından görünen özellikleri kapsamaktadır. Bu özellikler zaman içerisinde değişime uğramamasının yanı sıra ayırt edilebilir düzeyi düşüktür (Fearon, 1999). Kimlik kavramı sosyoloji, felsefe, siyasi bilimler, sosyal psikoloji gibi birçok bilim alanı tarafından tanımlanmakta ve ilgili bilim alanlarının temel unsurunu oluşturmaktadır (Dalbay, 2018). Yukarıda da bahsedildiği gibi kimlik kavramı multi-disipliner çalışmalara konu olmuş ve sporcu kimliğinin de zaman içerisinde ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Sporcu kimliği kavramını bireylerin kendilerini sporcu kişilikleriyle özdeşleştirme düzeyi olarak tanımlamak mümkündür (Saraç ve Toprak, 2016). Farklı bir ifade ile sporcu kimliği kişilerin hayat düzenini spor odaklı yaparak yaşamını devam ettirme sürecidir. Ayrıca sporcu kimliği bireylerin sporcu özellikleriyle tanımlanma düzeyi olarak açıklanmaktadır (Brewer ve ark., 1993). Bireylerin spor aracılığıyla elde ettiği başarılar, gerçekleştirmiş olduğu spor branşını sevmesi, takım arkadaşlarının veya sosyal çevresi tarafından hissettiği destek algısı ve benzeri birçok durum kişilerin sporcu kimliğinin oluşmasında yadsınamaz bir öneme sahiptir (Süllü ve Engin, 2024). Kognitif süreç içerisinde sporcu kimliği sosyal anlamda görev olarak ifade edilebilmesinin yanı sıra kişilerin bilişsel yapı düzeyleri sporcu kimliklerinin gücüne etki ettiği ifade edilebilir (Horton ve Mack, 2000). Sportif etkinliklerin sporcu kimliklerine katkı sağladığı söylenebilir. Spor kavramı, bireylerin yaşam alanlarına getirdiği faaliyetleri çoğunluğunda sporcu kimliğinin gelişiminde etki eden unsurlardan olduğu düşünülmektedir. Kişilerin katılım göstermiş olduğu spor faaliyetleri çerçevesinde eylem yapılan etkinliklerin tümü sporcu kimliğine katkıda bulunacaktır (Çetinkaya, 2010). Bu bağlamda spor ve sporcu kimliği kavramlarının sporcuların yaratıcılık özelliklerine pozitif katkıda bulunacağını söylemek mümkündür.

Günümüz dünyasında bireylerin mükemmeli yakalama amacı, kişilerin yaratıcı olmasını tetiklemektedir (Richard ve ark., 2017). Yaratıcılık, bireylerin günlük yaşantı süreçlerinin içerisinde karşılaşılabilecekleri problemlere karşı duyarlı olarak eksikliklerini tespit etmesi, karşılaşılan sorunlar ile ilgili gerekli fikirlerin oluşturulması ve problem çözme süreçlerinin yapılarak sonucun oluşturulma süreci olarak tanımlanmaktadır (Torrance, 1962). Kişilerin daha iyi olabilmesi adına disiplinler arası bir araştırma konusu olan yaratıcılık, bireylerin gün geçtikçe gereksinim duyduğu bir kavram olarak nitelendirilmesi mümkündür (Vaughan ve ark., 2019). Ayrıca yaratıcılık unsuru bireylerin çocukluk döneminde spora katılım göstermesi halinde ilerleyen yıllarda yaratıcılık düzeylerinin geliştiği ifade edilebilir (Thomson ve Jaque, 2016). Sporda yaratıcılık kavramına olan ilgi son 25 yılda artmıştır. Performans analiz yöntemlerinin ortaya çıkması ve gelişmesi, takımların ve oyuncuların davranışları hakkındaki bilgilerin herkes tarafından ulaşılabilir olması sporcuları yaratıcı düşünmeye teşvik ettiğini söylenebilir. Bu sebeple takımların ve sporcuların daha başarılı olabilmesi için bireysel ve kolektif davranışlarının tahmin edilememesi adına sporda yaratıcı düşünmesi elzemdir (Fardilha ve Allen, 2020). Sporda yaratıcılık, bir sporcunun yaptığı spor branşına ilişkin olarak müsabaka öncesi, sırası ve sonrasında ortaya çıkabilecek olası problemlere yönelik eleştirel, farklı ve yenilikçi bakış açıları geliştirerek özgün düşünce ve uygulama becerilerine sahip olmaktır (Güngör ve ark., 2020). Sporda yaratıcı düşünme kişilerin hareketleri arasında bulunan süreçleri, davranışları ve ilişkili durumların tespitini yaparak yeniden eylemlerin meydana getirme süreci olarak tanımlamak mümkündür (Baumann, 1994). Spor müsabakalarında bireylerin rekabet ortamı ile karşılaştığında başarılı olabilmesi için beceri ve deneyim kadar hem zihinsel hem de fiziksel düzeyinin iyi olması da oldukça önemlidir (Connaughton ve Hanton, 2008). Ayrıca bayrak futbolcuları içinde yaratıcılığın önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda rekabetin yüksek seviyede görüldüğü bayrak futbolcularının sporcu kimliklerinin sporcu yaratıcılık düzeylerinin etkisinin tespit edilebilmesi amaçlanmıştır. Bayrak futbolu ile ilgili araştırmaların yeni başladığı söylenebilir. İlgili alan yazın incelendiğinde bağımlı ve bağımsız değişkenlerin hem ulusal hem de uluslararası bir arada literatürde araştırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak sporcu yaratıcılığının (Brown ve Gaynor, 1967; Gigli, 2001; Campos, 2014; Martin ve Cox, 2016; Richard, Abdulla ve Runco, 2017; İlter, 2019; Güngör ve ark., 2020; Richard ve Runco, 2020; Yıldız ve ark., 2023) ve sporcu kimliğinin (Brewer, Van Raalte ve Linder, 1993; Horton ve Mack, 2000; Öztürk ve Koca, 2013; Can ve Kaçay, 2016; Saraç ve Toprak, 2017; Işık, 2018; Turan, 2021; Kızılkoca, 2021; Karakuş, 2022; Bedir ve Önal, 2023) birbirinden bağımsız araştırıldığı çalışmalar mevcuttur. Bu araştırmanın amacı sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığına etkisini belirlemektir. Literatürde sporcu kimliği ve sporcu yaratıcılığının bir arada çalışılmaması alan yazınına hem yenilik getirecek olması hem de sporcular için sporcu kimlik ve sporcu yaratıcılığı özelliklerinin tespiti bireylerin performansını etkileyeceği düşünülmektedir.

H1: Futbolcuların sporcu kimlik düzeylerinin sporcu yaratıcılık düzeylerine pozitif bir etkisi vardır.

H2: Futbolcuların kimlik düzeyleri ile yaratıcılık düzeyleri arasında yüksek seviyede bir ilişki vardır.

H3: Sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığına etkisi vardır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada ilişkiyel tarama modeli tercih edilmiştir. İlişkiyel tarama modeli iki veyahut ikiden fazla değişken/değişkenler arasındaki ilişki düzeyini tespit edebilmek ve değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkisini kurabilmek amacıyla kullanılmaktadır (Karasar, 2017).

Araştırma Grubu (Evren-Örneklem)

Araştırmanın çalışma grubunu, 2023 yılında müsabakalara katılan bayrak futbolcuları oluşturmaktadır. Katılımcıların 108'i (%48,2) kadın, 116'sı (%51,8) erkektir; 97'si (%43,3) birden fazla spor branşında lisanslı, 127'sinin (%56,7) korumalı futbol haricinde herhangi bir spor branşından lisansı bulunmamaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması $22,17 \pm 3,53$ olarak belirlenmiştir. Bu araştırma 2023 yılında Üniliğ Korumalı Futbol Liginde lisanslı olarak müsabakalara katılan bayrak futbolcuları ile sınırlıdır. Ayrıca Roasoft (2025) örnekleme hacmi hesaplama motoru kullanarak 500 kişilik bir popülasyon için 0,05 hata payıyla örneklem grubunun 218 katılımcıdan oluşmasının yeterli olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma da ise 224 katılımcıya ulaşılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların demografik bilgilerinin saptanması için kişisel bilgi formu, bireylerin Sporcu kimliği ve sporcu yaratıcılık düzeylerinin tespiti adına ise Sporcu Kimliği ve Sporcular için Yaratıcılık Ölçekleri kullanılmıştır.

Araştırmada katılımcıların Sporcu Kimliği ve Sporcular için Yaratıcılık düzeylerinin belirlenebilmesi için veriler yüz yüze yöntemle hazırlanan anket formu kapsamında toplanmıştır. Elde edilen veriler Microsoft Excel programına aktarılmış olup veri analizlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla SPSS 22.00 paket programına verilerin aktarımı gerçekleştirilmiştir.

Sporcu Kimliği Ölçeği: Sporcu Kimliği Ölçeği Brewer ve arkadaşları (1993) tarafından bireylerin sporcu kimlik düzeylerinin tespit edilebilmesi gayesiyle 10 sorudan oluşturulmuştur. İlerleyen yıllarda Brewer ve Cornelius (2001) tarafından tekrardan revize edilen bu ölçek 7 maddeden oluşup sporcuların kendilerini sporcu kimlikleriyle ne düzeyde özümlediğini ölçen güvenilirliği ve geçerliliği olduğu ortaya konmuştur. Ölçeğin puanlaması ise her bir maddeden alınan puanların toplanmasıyla gerçekleştirilmektedir. Ölçekten alınabilecek en az puan 7, en fazla alınabilecek puan ise 49'dur. Sporcu Kimliği Ölçeği'nden elde edilecek yüksek puanlar bireylerin kendilerini sporla özleştirmiş ve sporcu kimlik düzeylerinin güçlü olduğunu göstermektedir. Öztürk ve Koca (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan Sporcu Kimliği Ölçeği'nin iç tutarlık katsayısı ,76 olduğu gözlemlenmesinin yanı sıra bu araştırmada ise iç tutarlık katsayısı ,76 olduğu tespit edilmiştir.

Sporcular için Yaratıcılık Ölçeği: Güngör, Esentürk, İlhan ve Yenel (2020) tarafından geliştirilen ölçek tek boyuttan ve 19 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert olarak derecelendirilmiştir. Ölçekten alınan puan yükseldikçe yaratıcılık düzeyi de artmaktadır. Ölçeğin orijinal formundan elde edilen iç tutarlık katsayısı ,91 iken bu araştırmanın veri setinden elde edilen iç tutarlık katsayısı ise ,87 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öncelikle Skewness ve Kurtosis (çarpıklık-basılık) değerleri tespit edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçme araçları için bu değerler -1.5 ile +1.5 arasında olduğu saptanmıştır. Bu doğrultuda verilerin normal dağılıma sahip olduğunu söylemek mümkündür (Tabachnick & Fidell, 2007). Verilerin analizinin gerçekleştirilebilmesi adına parametrik testlerden faydalanılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan sporcu kimliği ve sporcu yaratıcılığı arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi amacıyla Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı (r) kullanılmıştır. İlişkinin düzeyi $\pm 0.3-0.7$ arasında hesaplanan katsayılar orta düzey, bu düzeylerden daha az olanlar düşük düzey, daha fazla olanlar yüksek düzey olarak değerlendirilmektedir (Köklü ve Büyüköztürk, 2000). Ayrıca katılımcıların sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığına etkisinin tespit edilebilmesi amacıyla Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Betimsel istatistikler ve T-testinden de faydalanılmıştır. Araştırmada Excel veri tabanının yanı sıra verilerin analizinde SPSS 22.00 Programı kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırma değişkenlerini tanımlayıcı istatistik

Değişkenler	n	\bar{X}	Min	Max	S	Çarpıklık	Basıklık
Sosyal Kimlik	224	5,15	2,33	7,00	1,03	-,25	,15
Sporla Sınırlanmışlık	224	5,09	2,00	7,00	1,18	,37	-,45
Olumsuz Duyuşsallık	224	5,71	2,00	7,00	1,09	,11	-,26
S.K.Ö.*	224	5,30	3,14	6,86	0,85	-,43	-,43
S.Y.Ö.**	224	4,04	3,26	4,89	0,35	,13	-,08

*Sporcu Kimliği Ölçeği

**Sporcular için Yaratıcılık Ölçeği

Katılımcıların Sporcu Kimliği Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ($\bar{x}=5.30$)'dur. Sosyal kimlik alt boyutundan elde edilen puan ortalaması ($\bar{x}=5.15$), sporda sınırlanmışlık alt boyutundan ($\bar{x}=5.09$), olumsuz duyuşsallık alt boyutundan ise ($\bar{x}=5.71$) olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak, katılımcıların Sporcular için Yaratıcılık Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ise ($\bar{x}=4.04$)'dür.

Tablo 2. Sporcu kimliği ve sporcular için yaratıcılık ölçeklerinden alınan ortalama puanın cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Ölçekler	Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Sosyal Kimlik	Kadın	108	5,11	,99	222	-,48	,63
	Erkek	116	5,18	1,07			
Sporla Sınırlanmışlık	Kadın	108	5,00	1,09	222	-1,13	,25
	Erkek	116	5,18	1,27			
Olumsuz Duyuşsallık	Kadın	108	5,80	,93	222	1,02	,30
	Erkek	116	5,64	1.22			
Sporcu Yaratıcılığı	Kadın	108	4,04	,33	222	,42	,67
	Erkek	116	4,05	,36			
	Toplam	224					

*p<0,05

Katılımcıların sosyal kimlik, sporla sınırlanmışlık, olumsuz duyuşsallık ve sporcu yaratıcılığı cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $t_1(222)=-,48$, $p>,05$, $t_2(222)=-1.13$, $p>,05$, $t_3(222)=1.02$, $p>,05$, $t_4(222)=,42$, $p>,05$.

Tablo 3. Değişkenler arası ilişkinin pearson momentler çarpımı korelasyonu ile incelenmesi

Değişken	Sosyal Kimlik	Sporla Sınırlanmışlık	Olumsuz Duyuşsallık	Sporcu Yaratıcılığı
Sosyal Kimlik	1			
Sporla Sınırlanmışlık	,55**	1		
Olumsuz Duyuşsallık	,30**	,27**	1	
Sporcu Yaratıcılığı	,33**	,26**	,38**	1

**p<.01

Katılımcıların sosyal kimlik ve olumsuz duyuşsallıkları ile sporcu yaratıcılıkları arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir, ($r_1=,33$, $p<,01$; $r_2=,38$, $p<,01$). Buna ek olarak, sporla sınırlanmışlık ve sporcu yaratıcılığı arasında düşük düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir, ($r_3=,26$, $p<,01$).

Tablo 4. Sporcu yaratıcılığının yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişkenler	Standardize β	Standart Hata	Kritik Oran	P	R2
Sosyal Kimlik	,20	,03	2.71	,007	
Sporla Sınırlanmışlık	,07	,02	,98	,33	,20
Olumsuz Duyuşsallık	,30	,02	4.76	,000	

p<.05

Tablo 4 incelendiğinde ilgili özelliklerin arasındaki ilişki düzeyi bir sonraki adım olan sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığına etkisinin incelenmesine dair ön koşulu sağlamaktadır. Gerçekleştirilen çoklu regresyon analizi sonucuna göre sporla sınırlanmışlığın sporcu yaratıcılığı ile olan ilişkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkinin olmadığı görülmektedir, ($\beta_2=,98$; $p>,05$). Bununla beraber, sosyal kimlik ve olumsuz duyuşsallığın sporcu yaratıcılığı ile olan ilişkisinde anlamlı bir etki tespit edilmiştir, ($\beta_1=2.71$; $p<,05$; $\beta_3=4.76$; $p<,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığı üzerine etkisinin tespit edilmesini amaçlanan bu çalışmada katılımcıların Sporcu Kimliği Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının ($\bar{x}=5.30$) olduğu tespit edilmiştir. Sosyal kimlik alt boyutundan elde edilen puan ortalaması ($\bar{x}=5.15$), sporda sınırlanmışlık alt boyutundan ($\bar{x}=5.09$), olumsuz duyusallık alt boyutundan ($\bar{x}=5.71$) olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Sporcular için Yaratıcılık Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ise ($\bar{x}=4.04$)'dür. İlgili alınyazını incelendiğinde Öztürk ve Koca (2013) sporcular ile gerçekleştirmiş olduğu çalışmada, sosyal kimlik alt boyutunun puan ortalamasının ($\bar{x}=4.96$), sporla sınırlanmışlık alt boyutundan elde edilen ortalama puanın ($\bar{x}=4.57$), ve olumsuz duyusallık alt boyutundan ise ($\bar{x}=5.15$) ortalama puan elde edildiğini tespit etmişlerdir. Çetinkaya'nın (2015) yapmış olduğu çalışmada ise katılımcıların Sporcu Kimliği Ölçeği'nden aldıkları toplam puan ortalamasının ($\bar{x}=4.50$) olduğu tespit edilmiştir. Bir başka sporcu örnekleme ile gerçekleştirilen çalışmada ise katılımcıların yaratıcılıktan aldıkları ortalama puanın ($\bar{x}=4.04$) olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların ortalama puanlarının yüksek olması sebebiyle bu çalışmanın sonuçlarının ilgili alan yazınına desteklediğini ifade etmek mümkündür.

Katılımcıların sosyal kimlik, sporla sınırlanmışlık, olumsuz duyusallık ve sporcu yaratıcılığının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İlgili alan yazını incelendiğinde Karakuş (2022) e-sporcular üzerine yapmış olduğu çalışmada katılımcıların sporcu kimlik düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirlemiştir. Görgülü ve arkadaşları (2018) üniversite öğrencilerine yönelik yapmış oldukları çalışmada sosyal kimlik, sporla sınırlanmışlık ve olumsuz duyusallık alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında erkekler lehine anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Ayrıca literatürde bu çalışmanın sonucunu destekleyen (Çetinkaya, 2015; Can & Kaçay, 2016; Gökduz, 2018; Doğaner ve ark. 2020; Şah, 2022; Zorlu, 2023; Savaş ve ark., 2023) ve desteklemeyen (Wiechman ve Williams, 1997; Tasiemski ve ark., 2004; Turan, 2021; Menteş, 2022; Arıbaş, 2022; Perihan ve ark. 2023) çalışmalar mevcuttur. Bunlara ek olarak ilgili alan yazını incelendiğinde doğrudan sporcu yaratıcılığının cinsiyet değişkeniyle incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bunun nedeni ise sporcu yaratıcılığının yeni gelişim halinde olduğundan kaynaklandığı ifade edilebilir. Ancak sporcu yaratıcılığının düzeyi hem farklı örneklemede hem de farklı ölçme aracı tarafından gerçekleştirilen çalışmanın sonucu incelendiğinde sporcu yaratıcılığıyla cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki tespit edilemediği gözlemlenmiştir (Richard ve ark., 2017). İlt'er'in (2019) ortaokul öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada farklı bir ölçekle yaratıcılık düzeylerini ölçmüş ve katılımcıların yaratıcılık düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Bu çalışmanın bulgularının bu yönde

olmasının sebebi veri grubunun homojen dağılmasından veya sporun yapısı itibariyle kültürel anlamda bireylerin kendilerini eşit hissetmesinden kaynaklandığı ifade edilebilir. Ayrıca sporcu öğrencilere sunulan eğitim ve fırsat eşit olup cinsiyet değişkenine göre değişiklik göstermemektedir. Bu nedenle araştırma bulgularının yukarıda belirtilen sebeplerden ötürü tespit edildiği ifade edilebilir.

Katılımcıların sosyal kimlik ve olumsuz duyusallıkları ile sporcu yaratıcıları arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca sporla sınırlanmışlık ve sporcu yaratıcılığı arasında düşük düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmesinin çeşitli sosyolojik veya psikolojik nedenleri olabileceği düşünülmektedir. İlgili sonucun sporcuların sosyal hayatlarını ve bireylerin psikolojik düzeyini anlamak adına önemli olduğu düşünülmektedir. Proaktif bir sporcu kimliğinin sporcu yaratıcılığı üzerine pozitif etkisinin olacağı öngörülmektedir.

Sporla sınırlanmışlığın sporcu yaratıcılığı ile olan ilişkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkinin olmadığı tespit edilmiştir. Bununla beraber, sosyal kimlik ve olumsuz duyusallığın sporcu yaratıcılığı ile olan ilişkisinde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Sporcu kimliğinin alt boyutları olan sosyal kimlik, sınırlanmışlık ve olumsuz duyusallığın sporcu yaratıcılığını %20 oranında açıklama gücüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Sporcuların sahip olduğu sosyal kimlikleri, bir gruba veya takıma aidiyet duygusunun oluşmasını sağlamaktadır. Takımla özdeşleşme duygusunun sporcuların kendisini daha fazla özgüvenli hissetmesini sağladığı ifade edilebilir. İlgili alan yazını incelendiğinde sporcu yaratıcılığıyla ilgili doğrudan bir çalışma tespit edilememiştir. Bireylerin kendilerini daha özgüvenli hissetmesi onların takım içerisinde kendilerinin geliştirmiş olduğu yaratıcı düşüncelerini ifade etmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca özgüven düzeyi yüksek sporcular müsabaka içerisinde yaratıcılık gereken anlarda daha istekli ve daha fazla risk alabilirler. Sporcuların belirli bir spor branşı üzerinde uzmanlaşması onları ilgilendikleri spor dalının kuralları ve hareketleri çerçevesinde kalmasını sağlamaktadır. Bu durum sporcuların düzenli bir şekilde aynı hareketlerin tekrarına teşvik etmektedir. Nitekim sürekli bir şekilde icra edilen faaliyetler neticesinde kişilerin yaratıcılık düzeylerinin gelişimini kısıtlayacağı söylenebilir.

Sonuç olarak sporla sınırlanmışlığın, sporcu yaratıcılığını etkilememesi ilgili özelliğin bireylerin yaratıcılık seviyelerini yeterli düzeyde etkilemediğini göstermektedir. Olumsuz duyusallık ve sosyal kimlik gibi özelliklerin sporcu yaratıcılığını etkilemesinin, sporcuların güdülenme, duygu değişimi ve problem çözme becerileri gibi özelliklerinden kaynaklandığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, sporcu yaratıcılığına etki eden faktörlerin detaylandırılabilmesi için belirtilen özellikler odağında çalışmaların arttırılabilmesi önerilmektedir. Buna ek olarak, örneklem grubunun takım ve bireysel sporcularla çeşitlendirilerek sporcu yaratıcılığı ile ilgili araştırmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makalenin yazarları arasında, çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmanın Tasarlanması (Design Of Study): NBG(%100)

Veri Toplanması (Data Acquisition): AS(%60), ŞY(%40)

Veri Analizi (Data Analysis): NBG(%100)

Makalenin Yazımı (Writing Up): AS(%50), NBG(%50)

Makale Gönderimi Ve Revizyonu (Submission And Revision): AS(%50), NBG(%50)

KAYNAKLAR

- Arıbaş, S. (2022). *Hentbolcularda sporcu kimliğinin oluşmasında antrenör-sporcu ilişkisinin etkisinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi].
- Aşkın, M. (2007). Kimlik ve giydirilmiş kimlikler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 213-220.
- Bauman, S. (1994). *Uygulamalı spor psikolojisi*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Bedir, F. & Önal, L. (2023). Sporcu kimliği ile algılanan sosyal yetkinlik arasındaki ilişkinin incelenmesi: kış ve buz spor branşları sporcuları örneği. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 182-191.
- Brewer, B. W., Van Raalte, J. L., & Linder, D. E. (1993). Athletic identity: Hercules' muscles or Achilles heel?. *International Journal of Sport Psychology*, (24), 237-254.
- Brown, G. I., & Gaynor, D. (1967). Athletic action as creativity. *The Journal of Creative Behavior*, 1(2), 155-162.
- Campos, D. (2014). On creativity in sporting activity: With some consequences for education. *FairPlay, Revista de Filosofía, Ética y Derecho del Deporte*, (4), 52-80.
- Can, Y., & Kaçay, Z. (2016). Sporcu kimlik algısı ile cesaret ve özgüven duyguları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 6176-6184.
- Connaughton, D., & Hanton, S. (2008). *Mental toughness in sport: Conceptual and practical issues*. In *Advances in Applied Sport Psychology*.
- Çetinkaya, T. (2010). *Sporcu öğrenci kimliği oluşumunda etkili olan faktörler*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi].
- Çetinkaya, T. (2015). *Takım sporlarında sporcu kimliği ve sürekli sportif kendine güven ilişkisi* [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi].
- Dalbay, R. S. (2018). Kimlik ve toplumsal kimlik kavramı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 161-176.
- Doğaner, S., Görmüş, M., & Kılıç, M. Ö. (2020). Sporcu Kimliği İle Öz Yeterlik Arasındaki İlişkinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Journal of International Social Research*, 69(1).
- Fardilha, F. D. S., & Allen, J. B. (2020). Defining, assessing, and developing creativity in sport: a systematic narrative review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 13(1), 104-127.
- Fearon, J. D. (1999). *What is identity (as we now use the word)*. Unpublished manuscript, Stanford University, Stanford, Calif, 1-43.
- Gigli, R. W. (2001). *Creativity as a life skill: Intercollegiate student-athletes managing simultaneous roles*. [Doktora tezi, Drexel University].
- Gökduz, N. (2018). *Sporcu kimliğine sahip lise öğrencilerinde akran ilişkileri ve akran zorbalığının incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi].

- Görgülü, R., Adiloğulları, G. E., Tosun, Ö. M. & Adiloğulları, İ. (2018). Prososyal ve antisosyal davranış ile sporcu kimliğinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 147-161.
- Güngör, N. B., Esentürk, O. K., İlhan, L., & Yenel, F. (2020). Sporcular için yaratıcılık ölçeği (syö)'nin psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 455-467.
- Horton, R. ve Mack, D. (2000). Athletic identity in marathon runners: Functional focus or dysfunctional commitment?. *Journal of Sport Behavior*, 23(2), 101-119.
- Işık, U. (2018). Amatör ve profesyonel sporcu lisanlarına sahip futbolcuların sportif kendine güven düzeyleri ile sporcu kimlikleri arasındaki ilişki. *Spor Eğitim Dergisi*, 2(3), 26-35.
- İlter, İ. (2019). Ortaokulda okuyan aktif atletizm sporcularının yaratıcılık ve çoklu zekâ alanlarıyla olan ilişkilerinin araştırılması [Yüksek lisans tezi, Amasya Üniversitesi].
- Karakuş, K. (2022). Espor Oyuncularının Sporcu Kimlikleri ile Etkili İletişim Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 241-253.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi* (32. baskı). Ankara: Nobel.
- Kızılkoca, M. (2021). 2019 Rafting dünya şampiyonasına katılan sporcuların sporcu kimlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies-Social Sciences*, 16(1), 173-184.
- Köklü, N., & Büyükköztürk, Ş. (2000). *Sosyal bilimler için istatistiğe giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Kula, S., & Çakar, B. (2015). Maslow ihtiyaçlar hiyerarşisi bağlamında toplumda bireylerin güvenlik algısı ve yaşam doyumu arasındaki ilişki. *Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(12), 191-210.
- Martin, J., & Cox, D. (2016). Positioning steve nash: a theory-driven, social psychological, and biographical case study of creativity in sport. *The Sport Psychologist*, 30(4), 388-398.
- Menteş, B. T. (2022). *Masa tenisi sporcularının sporcu kimliği ve sportmenlik yönelimi düzeyleri arasındaki ilişki* [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi].
- Öztürk, P., & Koca, C. (2013). Sporcu kimliği ölçeğinin Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 24(1), 1-10.
- Perihan, M., Arslan, C., & Kuvat, S. (2023). Öğretmenlerin Sporcu Kimliği ve Sosyal Medya Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 7(2), 77-85.
- Richard, V., & Runco, M. A. (2020). *Creativity: the emergence of a new dimension of sport expertise*. Handbook of Sport Psychology, 632-649.
- Richard, V., Abdulla, A. M., & Runco, M. A. (2017). Influence of skill level, experience, hours of training, and other sport participation on the creativity of elite athletes. *Journal of Genius and Eminence*, 2(1), 65-76.
- Runco, M. A., & Charles, R. E. (1993). Judgments of originality and appropriateness as predictors of creativity. *Personality and Individual Differences*, 15, 537-546. doi:10.1016/0191-8869(93)90337-3.
- Saraç, L., & Toprak, N. (2017). Sporcu kimliği ve homofobi ilişkisinin sporcu üniversite öğrencisi adayları örneğinde incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 79-84.
- Süllü, M. E. ve Engin, S. G. (2024). Ortaöğretim öğrencilerinin algıladıkları sporcu kimliği düzeyi ile çevresel davranış arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 260-274
- Şah, A. (2022). *Antrenör-sporcu ilişkisi ve motivasyon düzeylerinin sporcu kimliği üzerine etkisi: muay thai sporcuları örneği* [Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi].
- Tasiemski, T., Kennedy, P., Gardner, B. P., & Blaikley, R. A. (2004). Athletic identity and sports participation in people with spinal cord injury. *Adapted physical activity quarterly*, 21(4), 364-378.
- Thomson, P., & Jaque, S. (2016). Visiting the Muses: Creativity, Coping, and PTSD in Talented Dancer and Athletes. *American Journal of Play*, 8(3), 363-378.
- Torrance, E. P. (1962). *Guiding creative talent*. New York: Englewood Cliffs.
- Turan, E. (2021). Kick boks sporcularının sporcu kimlikleri ile sportmenlik yönelimlerinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 412-423.
- Vaughan, J., Mallett, C. J., Davids, K., Potrac, P., & López-Felip, M. A. (2019). Developing creativity to enhance human potential in sport: A wicked transdisciplinary challenge. *Frontiers in Psychology*, 10(2090), 1-16.
- Wiechman, S. A., & Williams, J. (1997). Relation of athletic identity to injury and mood disturbance. *Journal of Sport Behavior*, 20(2), 199.
- Yıldız, N. O., Kula, H., Kaçay, Z., & Soyer, F. (2023). Bireysel yaratıcılığın başa çıkma tutumları üzerine etkisi: Elit düzeyde bireysel ve takım sporu yapan sporcular üzerine bir araştırma. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 63-74.
- Zorlu, Y. (2023). *Sporcu kimliğine sahip lise öğrencilerinin değer yönelimleri* [Yüksek lisans tezi, Trabzon Üniversitesi].